

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Fém utca 6-7. Telefon: 150-400, 150-400
A szerkesztési és kiadási a vezérigazgató felel.

mti b e l f ő l d i h i r e k

1963. augusztus 2.

bb 1. 150-200 gépkocsin 50-70 vagonnyi zöldsáru érkezik naponta a fővárosba - 36-48 órától 6-10 órára csökkent a zöldség-gyümölcs „menetideje”,

i k z s z b k á

1963. augusztus 2.

a zöldség-gyümölcskereskedelemben, az ellátásnak ezen a fontos, sok kiszámíthatatlan tényezővel befolyásolt területén az utóbbi években számottevő fejlődést történt. elsősorban az áru minősége szempontjából jelentős az, hogy a felvásárlókereskedelem az utóbbi három évben, fokozatosan, áttért a vagonos szállításról a gépkocsi szállításra. három évvel ezelőtt a zöldsáruk még általában 36-48 órát „utaztak”, mielőtt az üzletekbe, illetve a piacokra kerültek volna. gyakran átrakták őket, a nagy melegben fonnyadtak, romlottak. az idén már az áruk döntő többsége gépkocsival „közlekedik”, s így hatod-nyolcadrésnyi idő, de legfeljebb 10 óra alatt jut el átrakás nélkül a termőhelyről közvetlenül a piacra. a paprika, paradicsom, amit a háziasszony megvásárolt, előző nap még a tövén volt. a délutáni órákban szedték, éjszaka szállították.

a szállítás szervezése rendkívül bonyolult feladat, főhadiszállására - a szövetkezetek országos felvásárló és értékesítő központjába - hetenként és 48 óránként érkeznek be a megyéktől, a termelő üzemektől kapott, összesített előjelzések: nonnan milyen és mennyi áru várható, hol mire van szükség. e jelzések alapján adják ki a diszpozíciókat, s ugyancsak e jelzések alapján gondoskodnak a szükséges szállító eszközökről. ebben az időszakban naponta körülbelül 1600 gépkocsi szállít zöldséget és gyümölcsöt. a főváros zavartalan ellátása 150-200, a megyék közötti, tehát általában vidéki ipartelepekre irányuló szállítások pedig mintegy 300-400 gépkocsit kötnek le naponta, a többi a megyékben belüli szállításokat bonyolítja le. a 150-200, fővárosba irányított gépkocsi naponta mintegy 50-70 vagonnyi zöldsáruhoz a budapesti piacokra, a felvásárlókereskedelem évek óta elsődleges feladatai közé számította a vidéki ipartelepek ellátásának megjavítását. az ilyen célú erőfeszítések eredményét jelzi, hogy míg a korábbi években az összes központi készletre felvásárolt áru 50 százaléka a fővárosba került, addig ma - a főváros ellátásának egyidejű javulása mellett - ez az arány jelentősen eltolódott. a vidéki városok, ipar- és üdülőtelepek, általában a központi készletekből ellátott vidék, ma már az összes felvásárolt áru kétharmadát kapja.

/folyt.köv./

mg

bb 1. /150-200 gépkocsin... 1. folyt./- szb

a szállítások szervezésében tervszerűsége törekszenek. a gyakorlat azonban általában nem igazodik ezekhez a tervekhez: az időjárás, vagy egyéb előre nem kalkulálható tényező gyakran egyik órától a másikra módosítja a legjobb elképzeléseket is. az egyik helyen eső esik, nem lehet szedni az árut. azonnal át kell tehát irányítani az amugy is szűkében levő szállító eszközöket. a másik helyen előbb érett be a paradicsom, következésképpen több gépkocsira van szükség, amint amennyit az előjelentésben kértek. /mtl/

bb 2. mikrobuszal a thermálfürdőbe - újabb szociális otthonok nyílnak a fővárosban

1 hi/sze szb sr

1963. augusztus 2.

budapestben mintegy kétezer azoknak az egyedülálló öregeknek a száma, akik a társadalom gondoskodására, intézeti elhelyezésre szorulnak. a szociális otthonokban a fővárosi tanács az anyagi lehetőségekhez képest igyekszik minél jobb körülményeket teremteni. a magukra maradt idősök kényelmesebb elhelyezésére például két új szociális otthont hoznak létre, mindkettőt a 12. kerületben. a zugligeti-úton előreláthatólag szeptemberben elkészül egy 40-45 személy elhelyezésére alkalmas otthon, a mártonhegyi úton pedig régi szanatórium-épületet alakítanak át hasonló intézménnyé. ez az építkezés a második félévben kezdődik meg, s a 90 személyes otthon a jövő évben készül el.

számos intézkedés biztosítja a szociális otthonok gyógykezelésre szoruló lakóinak jobb ellátását is. ilyen többi között az intézetekben lakó öregek gyógykezelését szolgáló thermálfürdő létrehozása. a hungária-körúti szociális otthonban - ahol a társadalmi gondozásra javasoltak előzetes vizsgálatát végző orvosi rendelő is működik - az alagsorban gyógyfürdőt építenek, amelynek kádjait és medencéit a közeli széchenyi-fürdő thermálvize táplálja majd. s hogy a közlekedés se okozzon fáradságot az öregeknek, mikrobuszok szállítják majd a fürdőbe és vissza a vizgyógyászati kezelésre szoruló idős betegeket. a műszaki tervek készen vannak, az építkezést a második félévben megkezdik, a fürdő átadása körülbelül egy év múlva várható. /mtl/

bb 3. Lőtenyésztési kongresszus és nemzetközi Lőversenyek budapestben

1 tz/sze-lm vg

1963. augusztus 2.

az idén hazánk rendezi meg a szocialista és népi demokratikus államok nemzetközi Lőversenysorozatát és esedékes Lőtenyésztési kongresszusát. ebből az alkalomból az augusztus 24-én és 25-én, valamint szeptember 1-én, 5-én és 8-án rendezendő nemzetközi Lőversenyeken a baráti államok legjobb telivérjeit vonultatják fel.

a Lőtenyésztési kongresszusra érkező vendégek számára az ibusz nagyszabású programot dolgozott ki, amelynek keretében többek között megmutatják a legnevezetesebb magyar méneseket is. a versenyekre egyébként külön turistacsoportok is érkeznek, többek között csehszlovákiából és ausztriából is. /mtl/

bb 4. budapesti séták, országjárások a népfront bizottságok rendezésében

1 di/gg-lm sr

1963. augusztus 2.

a budapesti népfront bizottságok ezekben a napokban is sokféle rendezvényre hívják a kerületek lakóit. javában zajlanak a béke kongresszusról szóló beszámolók, a különféle nemzetközi tájékoztatók, amelyek a világpolitika legújabb eseményeivel foglalkoznak. a sokféle összefüggéssel egyidejűleg azonban izig-vérig nyári program lebonyolítására is gondolnak a bizottságok vezetői. számos kerületben budapesti sétákra szól a meghívó. a népfront kezdeményezésére népes csoportok kelnek utra, hogy megismerkedjenek a fővárosnak a mindennapi járókelők elől elrejtette szépségeivel, nevezetességeivel. megnézik egy-egy múzeum gyűjteményét, a várnegyed látványosságait, óbuda műemlékeit... több helyen országjáró kirándulásokat is rendeznek. a 8. kerületben legutóbb balatonfüred, csepelen a velencei tó volt az uti cél, más városrészekből a balaton déli partjára, a hegyvidékek festői tájaira és a duna-kanyarba látogattak, illetve látogatnak el. /mtl/

bb 5. kétszeres hasznot hozó kukoricaföldek a pest megyei termelészövetkezetekben

vid j-lm ká

1963. augusztus 2.

az albertirsai dimitrov termelészövetkezetben az utóbbi hetekben 125 000 forint értékű zöldbabot szedtek le a konzervgyárak számára. a termés nagy része azonban még száron maradt, ezt szárazbabbként értékesítik majd. összesen csaknem negyedmillió forintot hoz a közös kasszába a babtermesztés, amely nem foglal el külön földterületet. a bab ugyanis köztes növényként, az ikersorosan vetett kukoricatáblákon terem. így a kukoricaföldek kétszeres hasznot hoznak, sőt a földön maradó babszár mint értékes zöldtrágya újabb nyereséget jelent. a módszert másutt is követik pest megyében: sok ezer holddal növekedett a bab termőterülete elsősorban a dabasi és a monori járásban. /mti/

bb 6. határidő után, de már befejezés előtt áll a laboratóriumi felszerelések gyárának rekonstrukciója

i kf/kf-lm ki

1963. augusztus 2.

a laboratóriumi felszerelések gyárának rekonstrukciójához a 23. számú építőipari vállalat már 1958-ban hozzákezdett, de a munka a többszöri határidő-módosítások után még most sem fejeződött be. az üzem építése, fontosságához mérten, ugynevezett kiemelt beruházásként indult, a megkülönböztetett figyelem azonban nem látszott meg az építkezésen. az irodaépület festése például, amit a munkát kezdő 16 dolgozó egy hónap alatt elvégezhetett volna, az időközben 3-4 szakmunkásra csökkent létszámmal, csaknem 4 hónapig tartott.

határidő elcsuszásokkal ugyan, de most már befejezés előtt áll a vállalat rekonstrukciója, amely a régi ferencvárosi kis üzemet, a műszeripar egyik legkorszerűbb gyárává emeli. a földszintes házak helyén a tűzoltó utca 52-56. számú telken 4 emeletes, több mint 100 méter hosszúságban húzóó modern gyárépület készült, amelynek három tetőt üzemek, a 4. emeletet pedig korszerű szociális helyiségek, az étterem, az öltözők, a mosdók foglalják el. üzembeállították a félautomatikus kazánházat, s ott dolgozik a műszeripar egyik legkorszerűbb gépesített galvanizálója. elkészült a thaly kálmán utcai négyemeletes igazgatósági irodaház is, s ugyancsak modern üzemet kapott a tmk. az előirt rekonstrukcióból már csak a régi irodaépület átalakítása, az udvar és az utak rendbehozása, az üzem portalanítása van hátra. az építők szerint ehhez a munkához még mintegy másfél hónap kell.

a laboratóriumi felszerelések gyárának teljesítőképessége a rekonstrukció befejezésével, az új üzemek munkábaállításával a réginek több mint háromszorosára növekszik. /mti/

bb 7. dolgoznak a művész-sétány szobrainak elhelyezési dokumentációján

i ol/sze/m/sr

1963. augusztus 2.

tizennyolc szobor várja „feltámadását”, a kiscelli múzeum szoborcarnokában. olyan munkák köztük, mint kiss istván janus pannonius szobra, pásztor jános rudnay gyuláról mintázott alkotása, makrisz agamemnonnak medgyessy ferencről készített szobra és csorba géza adyról mintázott alkotása. a szobrok ideiglenesen kerültek a múzeumba, mert az ipari vásár kizsorította őket a városligetből. az elmúlt hónapokban sok gondot okozott az illetékeseknek, hogy hol adhatnának számukra méltó helyet, végül úgy határoztak, hogy a margitszigeten helyezik el a volt művész-sétány szobrait.

napjainkban már dolgoznak azon a tervdokumentáción, mely magában foglalja, hogy a szigeten hová kerülnek ezek az alkotások. a tervezők ügyelnek arra, hogy a szobrok esztétikailag beilleszkedjenek a környezetbe, egyik-másiknak a hely jellegéhez igazított új alapzata, többeknél emlékpádot terveznek majd. a munkálatok előreláthatólag sok időt vesznek igénybe és bár a tervdokumentáció az idén elkészül, a kivitelezésre csak a következő évben kerül sor. /mti/

bb 8. nagyteljesítményű kotrógépeket állítanak munkába az örség-hetés vidéki talajjavításnál

vid/j/m/ká

1963. augusztus 2.

a több mint 200.000 holdat felölelő örség-hetés vidéki vizgazdálkodási és talajvédelmi társulat területén teljes ütemben halad a rétek, legelők és szántóföldek javítása. nagy teljesítményű erő- és különleges munkagépek egész sora dolgozik ezen a vidéken. a nagy vízlevezető árkok építésére most újabb munkagépeket „vetnek be”, három, egyenként napi félezer köbméter teljesítőképességű kotrógépet állítanak munkába. az új gépek a lentikápolnai termelészövetkezet határában kezdik meg az árokásást. /mti/

bb 9. szerelik a balatonaligai öntözőmű szivattyuit

vid/j/m/ká

1963. augusztus 2.

az olasz pelizzari cég szerelőjének irányításával megkezdték a balatonaligai öntözőmű gépeinek szerelését. az olasz cég által szállított négy, egyenként 90 liter másodpercenkénti teljesítményű szivattyút még az idén üzembehelyezik. az öntözőtelep 1964. június végéig 1800 holdat lát el mesterséges csapadékkal, majd az év második felében újabb 1700 holdon épül ki az öntözőtelep. a balaton vizével a balatonaligai állami gazdaság új telepítésű szőlőterületét, a fa- és oltványiskoláját, valamint öszibarackosát öntözi. /mti/

bb 10. megkezdődtek a braziliában rendezendő magyar ipari kiállítás előkészületei

1 sz/tr vm ki

1963. augusztus 2.

a múlt év végén életbelépett magyar-brazil kereskedelmi-, fizetési-és gazdasági együttműködési megállapodás megteremtette az alapot a két ország árucsereforgalmának bővítéséhez. ezt a célt szolgálja majd az a magyar ipari kiállítás is, amelyet braziliában a jövő év márciusában rendezünk. a kiállítást szervező magyar kereskedelmi kamara megbízottai máj megállapodtak sao-paulo város prefekturájával az ibirepuera parkban levő egyik pavilon bérbevételére és a kiállítás előkészületei - egyelőre csak hazánkban - de már megkezdtek.

a sao-paulóban sorrakerülő kiállításunk 4.500 négyzetméternyi területet foglal majd el és ha nem is ad átfogó képet a magyar ipar valamennyi exportlehetőségéről, igyekszik bemutatni néhány iparág legjelentősebb exportcikkét, főként azokat, amelyek a brazil importőröket és a felhasználókat érdeklik. az áruk listáját már összeállították. híradástechnikai iparunkat például telefonközpontok, mikrohullámu berendezések, rövidhullámu adó-vevő berendezések, géptávirók, kommunikációs vevőkészülékek és tolmácsberendezések képviselik. kiállítunk orvosi röntgenkészülékeket, amelyek már évek óta piacra találnak braziliában. szerszámgépeinknek is régi vásárlói a brazilok, s a szerszámgépiparunk újabb gyártmányai közül 14 új típust mutatunk be. műszeriparunk termékei közül braziliában eddig főként a textilvizsgáló műszereket ismerték. kiállításunk fel akarja hívni az ottani szakértők figyelmét az orvosi, laboratóriumi, anyagvizsgáló és elektromos műszereinkre is. a geodéziai kutatóberendezések és a ganz árammérő gyár készülékeinek új változatait is a látogatók elé tárjuk. pavilonunkban helyet kapnak majd az élelmiszeripari berendezések és gépek is.

a kiállítás látogatói pavilonunk kis könyvtárában megtalálhatják idegennyelvű könyveinket, a 300 személyes moziban pedig magyar kisfilmeket vetítenek. a sport, különösen a labdarugás, mindkét országban nagy népszerűségnek örvend, s ezért kiállításunk tájékoztat majd a magyar és a brazil futbalcsapatok eddigi találkozásairól is./mti/

8.58/zs

- . -

- 6 -

bb 11. a kiállító - géplakatos

vid zs/tné vm zs

1963. augusztus 2.

sinda géza, a szolnoki cukorgyár 29 éves géplakatosza szabad idejében szívesen foglalkozik festésszettel, fafaragással és szobrászattal. s alkotásai már a hivatásos művészek körében is sok elismerést váltottak ki.

a ritka kezűgyességű fiatalember - aki egyébként szórakozásból több miniatűr üzemeltethető gőzkazánt is épített, s szobrászati szerszámaikat is önállóan tervezte, - a közeljövőben szolnokon önálló kiállításon mutatja be képzőművészeti alkotásait./mti/

- . -

bb 12. palántanevelő- kombinátok épülnek a jászságban

vid j vm ká

1963. augusztus 2.

az alföld nagy zöldségeskertjéből, a jászságból naponta 40-50 vagon kiváló minőségű zöldséget indítanak utnak a borsodi és a nógrádi iparvidékre, a budapesti piacokra és számos külföldi országba. a hagyományos, jövedelmező zöldségkertészkedést a következő években tovább fejlesztik. három nagy zöldségtermelő gazdaságban, a jászfényszaru zöldségmező, a jászszentandrás haladás és a köteleki ezüstkalász tsz-ben megkezdtek az egyenként 6000 négyzetméter felületű, korszerű palántanevelő kombinátok építését. a kombinátokat, amelyekben egyenként 100 hold szabadföldi kertészethez elegendő palántát nevelnek, a tavasszal kapcsolják be a termelésbe./mti/

- . -

bb 13. tovább korszerűsítik miskolc közvilágítását

vid te vm ki

1963. augusztus 2.

miskolcon az idén újabb utszakaszokon, látogatottabb helyeken korszerűsítik a közvilágítást. így diósgyőrött a kettős vágányu vilamos sínek mentén, továbbá a lenin kohászati művekhez vezető utvonalak egy részén, miskolc-tapolcán a csónakázó tó és a park környékén szerelnek fel fénycsöveket, illetve higanygőz lámpákat. fénycsővilágítást kap az idén az avas egy része is. az alkotmány ünnepére miskolc egyik legértékesebb műemléke, az avasi árpád-kori templom is diszvilágítást kap./mti/

- . -

9.00/izs

- 7 -

bb 14. egy évtizedet töltött az aggteleki karsztvidék feltárásával
dr. Jakucs László

vid te vm ki

1963. augusztus 2.

hazai és nemzetközi barlangkutató körökben egyaránt elismert tudományos tekintélyt szerzett dr. Jakucs László, elsősorban az igazgatása alatt álló aggtelek-jósvafői barlangrendszer kutatásával és feltárásával. tízéves igazgatói működése alatt tárták fel többek között az aggteleki cseppkőbarlang felszabadulás ágát, a béke barlang mintegy tíz kilométeres járatát és kísérletezték ki a barlang levegőjének az asztmatikus megbetegedések egyes fajtáira gyakorolt gyógyhatását. munkássága során mintegy 40 tudományos és száznál több ismeretterjesztő cikket írt. feldező uton a föld alatt című könyvét a Szovjetunióban és az NDK-ban is kiadták.

a nemzetközi hírnévű tudós most Szegedre költözik, ahol a József Attila tudományegyetem földrajzi intézetében a természetföldrajzi tanszék vezető tanára lesz. helyette magyar Gábor geológus veszi át a barlang igazgatását. /mti/

- . -

bb 15. két várakozót elsodort a lengő gépkocsiajtó - nyolc hónapi szabadságvesztésre ítélték a vezetőt

i bc/tr vm sr

1963. augusztus 2.

Borsos József gépkocsivezető egyik éjszaka saját hibájából nem kipihten kezdte munkáját az élelmiszeripari szállítási vállalat tehergépkocsijával. miután napközben többfelé fuvarozott, déltájban a Bartók Béla uton haladt a gépjárművel. az Ulászló utca torkolatánál az utat javították, s emiatt egyik felét a közlekedés elől elzárták. Borsos József a szűk utszakaszon, ahol a forgalom lebonyolódott, nem csökkentette megfelelően a gépjármű sebességét. az autó felhaladt a villamos járda-szigetre, s a kitémasztott hátsó ajtaja nekiütközött a terelőoszlopnak. az ajtó az ütközéskor kiszakadt a rögzítőpántból, s lengeni kezdett. továbbhaladáskor a lengő ajtó két személyt elsodort a megállóhelyen várakozó személyek közül. az egyik várakozó súlyosan megsérült.

a központi kerületi bíróság gondatlan veszélyeztetésért 8 hónapi szabadságvesztésre ítélte Borsos Józsefet. /mti/

- . -

9.25/zs

- 8 -

bb 16. bőséges szénakészletek gyűlnek - felfrissültek a silótakarmányok, megkezdődött a silózás

i cs/tr/m/ká

1963. augusztus 2.

hosszu idő után végre az idén kielégítő, helyenként bőséges a szálastakarmánytermés: általában jól fizettek az évelő pillangósok, a rétek, legelők és a dombos vidékek kaszálói. már az első kaszálásból több szénát gyűjtöttek, s raktároztak el télire a gazdaságok, mint a múlt évben a sarjuval együtt. s ezeddig betakarított szénák minősége is jó. több vidéken a sarjuterme is ugyancsak jónak ígérkezik.

mint a földművelésügyi minisztérium takarmánygazdálkodási osztályán közölték, legfontosabb tennivaló most, hogy a betakarított szénát mindenütt „télálló”, kazlakba rakják, s megóvják a beázástól, valamint, hogy a készleteket az állatállomány jó átteleltetésére tartalékolják. mivel az idei gabonák alacsonyok voltak általában kevés a szalma, gyűjtsék össze és kazalozzák különös gonddal. az alomszalmával most a száraz, meleg időben takarékoskodjanak, nehogy az elmúlt télhez, koratavaszhöz hasonlóan károkat okozzon majd az alomhiány.

a lédus takarmányokból a múlt évekénél jobb termésre van kilátás. különösen jók a napraforgós és borsós silótakarmány-keverékek. a silónak vetett takarmányokból kereken 300 ezer hold vár betakarításra. a legtöbb vidékre még jókor érkezett a kiadós eső: a silótakarmányok felüdültek, a csóképződés, illetve a szemképződés meggyorsult, a takarmányok várható hozama lényegesen nőtt. a legtöbb napokban az ország különböző vidékein megkezdtek a silókukorica és a napraforgós keverékek silózását. a termelőüzemek zömében az idén már nagyteljesítményű járvaszilózó gépek aratják és aprítják fel a kitűnő teleltető takarmányt. /mti/

- . -

bb 17. közös műsorra készülnek a szombathelyi madrigál kórus tagjai a vasi falusi parasztnékesekkel

vid/zs/tné/m/zs

1963. augusztus 2.

a szép sikereket elért szombathelyi madrigál kórus tervbe vette, hogy az őszi népművelési idényben sorrajárja azokat a vas megyei községeket, ahol parasztkórusok működnek. az együttes tagjai a vendégszereplést felhasználják arra, hogy szakmai segítséget adjanak a falusi dalárdáknak.

a tervek szerint a kórus szombathelyen vendégül látja majd a vidéki dalosokat, és közösen fel is lép velük a megyeszékhelyen. /mti/

- . -

9.45 /zs

- 9 -

bb 20. a medosz elnöksége és a földművelésügyi minisztérium vendé-
gül látja a gépi aratás legjobbjait

i kz/vm/ká

1963. augusztus 2.

a betakarító gépek - kombájnok, kéveköto-aratógépek rendre-
aratók - vezetőinek hagyományos vetélkedése az idén minden eddigi-
nél szélesebbkörű volt. a nagy verseny 20 legkiválóbbját a mező-
gazdasági és erdészeti dolgozók szakszervezetének elnöksége és a
földművelésügyi minisztérium az idén is családjukkal együtt ven-
dégül látja a fővárosban. az ország 20 legjobb gépállomási, ter-
melőszövetkezeti és állami gazdasági gabona betakarítógép ve-
zetője augusztus 19-én érkezik a fővárosba. a medosz elnöksége és
a földművelésügyi minisztérium fogadást ad a tiszteletükre, majd
megtekintik a város nevezetességeit és 20-án egésznapos hajókirándu-
láson vesznek részt./mti/

- . -

bb 22. fél év alatt több mint egymillió forint értékű könyvet
vásárolt váci lakossága

i áe/gg/vm/sr

1963. augusztus 2.

vácott működik pest megye legnagyobbforgalmu könyvesbolt-
ja. a város lakói fél év alatt több mint egymillió forint értékű
irodalmi művet vásároltak és mintegy 20 százalékkal növekedett a
vevők száma. az élénk irodalmi érdeklődés felkeltésében a váci
könyvüzlet kiváló munkát végez. az eladók változatos módszerekkel
foglalkoznak a közönséggel és igyekeznek megismerni ízlésüket,
igényeiket. az állandó, vagy gyakrabban betérő vásárlókról külön
jegyzéket vezetnek, s kérés nélkül, írásban értesítik az őket ér-
deklő új könyvek érkezéséről.

az iskolákkal különösen jó a könyvesbolt kapcsolata. erre
jellemző, hogy az idei félévben csupán egyetlen iskola tanári kara
21.000 forint értékű könyvet vásárolt. a diákoknak szánt juta-
lomkönyveket a tanulók maguk válogatják össze a könyvesboltban. az
üzletet azért is kedvelik városszerte, mert innen az üzemekbe, hiva-
talokba 42 bizományos viszi az olvasnivalót és továbbítja a könyves-
boltnak a kívánságokat./mti/

- . -

9.50/zs

- 10 -

le

bb 24. egymillió fiatal teljesítette az ifjúság a szocializmusért
mozgalom kulturális követelményeit

i di/hné/vm/sr

1963. augusztus 2.

a kisz-szervezetek évről-évre nagyobb gondot fordítanak a
fiatalok kulturális nevelésére, a korszerű tudomány és művészet
ismertetésére. ennek eredményeként élénkebb, érdekesebb lett a
szervezeti élet, s számokban is kimutatható nagyszerű sikerek szü-
lettek. három év alatt félmillióról csaknem egymillióra nőtt a
fiatalok kulturális szemléje részvevőinek, illetve az ifjúság a
szocializmusért-mozgalom harmadik - művelődési- követelményét tel-
jesítőknak a száma. a statisztikából kitűnik, hogy 1959-1960-ban
40.000-en vettek részt a józsef attila olvasómozgalomban,
18.000-en indultak a szellemi vetélkedőkn, 96.000 volt a színház-,
mozi-és muzeumlátogatók száma, s 145.000-en kapcsolódtak be a
műkedvelő művészeti mozgalomba.

a legutóbbi, 1962-1963-as évadban már 135.000-en ismerked-
tek a józsef attila olvasómozgalomban a mai magyar és külföldi iro-
dalommal, 123.000-en neveztek be és tettek alapos felkészültségről
tanúságot a szellemi vetélkedőkn. a színház-, mozi-és muzeumláto-
gatók száma elérte a 460.000-ret. a műkedvelő művészeti mozgalom-
ban 237.000-en vettek részt. a múlt évadban megalakult ismeretter-
jesztő szakkörök pedig máris 35.000 taggal működnek./mti/

- . -

bb 25. új gimnáziumok nyílnak zala megyében

vid zs/tné/vm/zs

1963. augusztus 2.

zala megyében a közelgő új tanévben jelentősen bővül az ok-
tatási intézmények hálózata. a tervek szerint nagykanizsán 16 tan-
termes, lentiben 8 tantermes, pacsán pedig 4 tantermes gimnáziumot
építenek, s 4 tanteremmel bővítik a zalaszentgróti gimnáziumot is.
csesztrégen már elkészült a korszerű, új 6 osztálytermes általános
iskola, a zalaegerszegi újvárosban pedig hamarosan megkezdik egy
16 tantermes általános iskola és egy 150 személyes diákszálló épité-
sét.

a megyében egyébként az általános iskolákból kikerült fiatalok
50 százaléka tanul tovább középiskolában, s míg a legutóbbi
tanévben 24 középiskolai osztály végzett, szeptemberben 45 első
osztályt nyitnak. növekszik a szakközépiskolai osztályok száma is:
a nagykanizsai landler jeno gimnáziumban kertészeti, a zalaeger-
szegi ságvári gimnáziumban kereskedelmi szakközépiskolai osztályt,
s három középfoku tanintézetben nyelvtagozatu osztályt indítanak.
/mti/

- . -

10.00/zs

- 11 -

le

bb 19. tízféle helyett egységes óraterv a gimnáziumokban

i vt/hmé/m/sr

1963. augusztus 2.

a gimnáziumokban - ahol eddig tízféle óraterv volt érvényben - az 1963-1964-es tanévtől fokozatosan bevezetik az egységes óratervet. ez az első osztályokban már ősszel életbelép, a többiben pedig a következő években.

a művelődésügyi minisztériumban elmondották, az egységes óraterv célja, hogy még az új /reform/ tanterv és óraterv életbelépése előtt csökkentsék az óratervi sokféleséget, egyszerűsítsék az igazgatók szervező-vezető munkáját, könnyítsék a pedagógusoknak a tanmenetkészítést, felkészülésüket az órákra. jelentős lépés az egységes óraterv bevezetése abból a szempontból is, hogy könnyíti a tanulók esetleges osztály- vagy iskolaváltoztatását.

közölték a továbbiakban, hogy az egységes óraterv nem kíván sem tananyag, sem tankönyv módosítást, kivéve a kémiakönyvet. itt csupán a második osztályos tankönyv egyik fejezetét /nehézfémek/ a harmadik osztályosba kell majd áttenni, amikor a harmadik osztály óraterve életbelép.

arra a kérdésre, hogy miben tér el a jelenlegi humán- és reáltagozat óratervétől az egységes óraterv, elmondották: kidolgozásakor arra törekedtek, hogy minél kevesebb óraszám-változással járjon, s lehetőleg csökkentse a heti összóraszámot. ami az eltérést illeti, az négy osztály viszonylatában a következő: a magyar nyelv és irodalom óraszámát egyvel alacsonyabb, mint a jelenlegi humán tagozaton, de kétféle magasabb a reáltagozaténál. a történelem óraszámát egyvel magasabb a reáltagozaténál, s kétféle alacsonyabb a humán tagozaténál. a matematika egyvel kevesebb órában szerepel, mint jelenleg a reáltagozaton, viszont hárommal magasabb a humán tagozat óraszámánál. a fizikaórák száma a humán tagozaténál egyvel több, a reáltagozathoz képest egyvel kevesebb. a kémiánál nem változik az óraszám, csupán a második és a harmadik osztályban felcserélődik. ez gyakorlatilag azt jelenti, hogy a második osztályban heti kétféle, a harmadikban heti három órát foglalkoznak ezzel a tárggyal.

az ábrázoló geometria, vagy a művészettörténet kötelezően választható tárgyak, s csak a negyedik évfolyamban tanítják. a szakmai előképzés /gyakorlati foglalkozás/ mind a négy osztályban öt-öt óra hetenként.

az egységes óraterv alapján az általános gimnáziumokban a heti óraszám egy osztályban sem haladhatja meg a 34 órát. /mtl/

10.20/zs

- 12 -

bb 21. megkezdődött a legnagyobb duna-völgyi öntöző főmű építése

1 sb/gg vm vg

1963. augusztus 2.

új öntöző főcsatorna építése kezdődött meg a kiskunságon. ez lesz a duna völgyének legnagyobb öntöző főműve. a kiskunságban már korábban is több ezer holdat öntöztek a dunavölgyi lecsapoló főcsatorna mentén. ez azonban csak a legmélyebb területeknek adott vizet, de ez is kevés, sőt minőségileg is kifogásolható, szikes sőt tartalmazó víz volt. az új csatorna megszünteti ezeket a gondokat. a vízügyi tervező vállalat vízhasznosítási osztályának dolgozó gábrri Mihály, tombor József és zempléni László irányításával 57 kilométer hosszú új főcsatornát terveztek. ebben vezetik el tasztól akasztó községig a soroksári duna-ág vizét, amely viszont már kitűnő öntözővíz.

a tervezők elgondolásai alapján rendkívül gazdaságosan és gyorsan lehet felépíteni az új csatornát, mert legnagyobb részben egy kiszáradt, csaknem 50 kilométer hosszú régi duna-mederben vezetik majd a vizet. a többtízezer éves folyóágy még annyira megtartotta eredeti formáját, hogy mintegy 20 kilométer hosszú szakaszon hozzá

sem kell nyulni, s a többi mederrészen is csak kisebb kiigazításra lesz szükség. átlagosan 1.5-2 méter mély vizet hordoz majd a megfiatalított duna-meder, s a víztükör szélessége pedig eléri a 40-60 métert. ez tehát szélesebb lesz, mint tiszántulon a keleti, hajózható öntöző főcsatorna. a kiskunság új folyójának nagy előnye, hogy 2-3 méterrel magasabbszintű területen vezeti a vizet, mint a dunavölgyi lecsapoló főcsatorna. így az öntözésért hálásabban fizető, magasabb területek jó termőföldjeinek adja a vizet. az építés első szakaszának végén, 1965 nyarán másodpercenként 15 köbméter vizet továbbít majd az új főcsatorna. ezzel 32.000 hold öntözését és 2.5 ezer hold új halastó létesítését teszi lehetővé. később azonban a meder mélyítésével és szélesítésével másodpercenként 42 köbméter vizet szállíthat, amely a kiskunságon és a csaknem bajáig kiépülő kalocsai csatornahálózat mentén már majdnem százezer hold öntözéséhez is elegendő lesz.

a vízügyi építő vállalat dolgozó már megkezdte tásznál a legfontosabb műtárgy, a vízkivételi zsilip készítését. ennek segítségével drága átemelő szivattyutelep nélkül, tehát gravitációs uton engedik be a főcsatornába a soroksári duna-ág vizét. gondoskodni kell azonban még sok más új építményről is. a duna-ággal párhuzamosan haladó egyes belvíz főcsatorna keresztezné az új főcsatornát, s eltérítené vizét.
/folyt.köv./

10,47/m

- 13 -

/bb 21. megkezdődött.....1.folyt./vm

ezért a találkozó helyén 77 méter hosszú betoncsőbe bujtatják a belvizet és így föld alatti „aluljárón„ kerülnek meg az öntöző főcsatorna medrét. hidakat is kell verni az új folyóra. a budapesti bajai műtznál máris megkezdték a betonhid építését. ennek három íve, összesen 48 méter széles vízfelületet hidal át, majd a főcsatorna fölött. az új kiskunsági folyó építésének első szakaszában összesen 34 millió forint értékű munkát végeznek el, de az öntözéssel már 3-5 év alatt megtérül az országnak ez a beruházás./mti/

- . -

bb 26. szombathely - a feledékeny kerékpárosok városa

vid/zs tné vm zs

1963. augusztus 2.

a szombathelyi utcákon rendkívül nagy a kerékpárforgalom. a biciklitulajdonosok között azonban - a rendőrségi kimutatások adatai szerint - úgy látszik különösen sok a feledékeny ember. az elmúlt évben például a városban 146 kerékpárt vesztek el, s csupán 52-ért jelentkezett tulajdonosa. volt olyan eset is, hogy másfél évvel ezelőtt valaki az állomás előtti megőrzőben hagyta biciklijét, s azóta sem jelentkezett érte.

a jelek szerint az idén is hűek maradnak önmagukhoz a város feledékeny kerékpárosai, sőt, előreláthatólag csucst is javítanak: eddig ugyanis havi átlagban 18 kerékpár „vesztette el„ rendetlen gazdáját./mti/

- . -

bb 27. versenyuszoda épül harkányban

vid te vm szf

1963. augusztus 2.

harkányban ötven méteres versenyuszoda helyét jelölték ki. a korszerű, hidegvizes uszodát - amelyben a megyei uszóversenyeket bonyolítják majd le - még ebben az évben felavatják./mti/

- . -

bb 28. 700 éves a tolna megyei iregszemcse

vid zs/tné vm

1963. augusztus 2.

a tudományos kísérleti intézetéről ismert tolna megyei iregszemcse ebben az évben ünnepli fennállásának 700. évfordulóját. a jubileum alkalmából a község helytörténeti kutatói összegyűjtötték és megírták iregszemcse és környékének történetét. ebből kitűnik, hogy a jubiláló község környékén már az idősámításunk előtt 3500 körül is volt emberi település./mti/

- . -

10.55/zs

- 14 -

le

bb 18. három év alatt háromszorosára nőtt a szuperbenzin fogyasztás - csucsforgalom a miskolci béke téren - megkezdődött a törpe benzinkutak telepítése a falvakban

i sl/sze/m/vg

1963. augusztus 2.

hazánk utvonalaiban a forgalom mind mozgalmasabbá válik, immár százezer személy - és teherautó és 200.000 motorkerékpár közlekedik az országban. a gépkocsik egyre növekvő száma nemcsak a főutvonalak és a parkolóhelyek befogadóképességét, hanem az üzemanyag-töltő állomások kapacitását is próbára teszi. a benzin- és gázolajfogyasztás ugrásszerűen megnőtt. az áfor töltőállomásai jelenleg 33 százalékkal több benzint és gázolajat, 120 százalékkal több keveréket és háromszorannyi szuperbenzint szolgáltatnak ki, mint 1960-ban. a szuperbenzin fogyasztása azért növekedett ilyen nagymértékben, mert jelentős mennyiségű fiat, simca, opel, volkswagen kocsi érkezett az országba, amelyekhez főleg nagy ok-tánszámu benzint használnak.

a gépkocsivezetők tapasztalatai szerint az üzemanyag-ellátás sajnos nem zökkenőmentes, a benzinkutaknál néha 15-20 kocsi is sorba áll. nem benzin- vagy olajhiányról van szó, hanem a töltőállomás kevés. ennek tulajdonítható, hogy egyes töltőállomások hihetetlenül nagy forgalmat bonyolítanak le. a csucst a miskolci béke téri állomás tartja, ahol havonta félmillió liter üzemanyagot mérnek ki, de hasonló a forgalom győrött, síófokon, székesfehérvárott, pécsen és budapesten például a liszt ferenc téri benzinkutánál is.

az áfor-tól kapott tájékoztatás szerint rövidesen jelentős javulás következik be. mintegy félmilliárdos költséggel jövőre nagyobb beruházás-sorozat indul, s 1965-ig 50, majd 1970-ig további 300 új töltőállomást létesítenek az országban. egy-egy ilyen állomás több és nagyobb befogadóképességű töltőberendezéssel rendelkezik majd, mint a jelenlegiek, s 1970-ben már három- és félszer annyi üzemanyagot tudnak kiszolgáltatni, mint jelenleg. ez a fejlesztés elkerülhetetlen, mert időközben a gépkocsik száma is lényegesen növekszik. nagymértékben bővítik a vidéki hálózatot budapesten is több új töltőállomást létesítenek, vagy régiakat bővítenek, a többi között a teleki lászló téren, a béke téren, a liszt ferenc téren, a lumumba utcában, a markó utcában és a szabadság téren. az áfor mindehhez a tanácsok segítségét is kéri, mert benzinkutak számára igen nehéz olyan helyet találni, amely a forgalmas utvonalkhoz közel van, s mégis megfelel a csendreleletnek, továbbá a tűzvédelmi követelményeknek. az új töltőállomások helyének kijelölésekor együttműködnek a budapesti városépítési tervező vállalattal, amely a városépítés távlati terveinek elkészítésénél a benzinkutak megfelelő elhelyezéséről is gondoskodik. /folyt.köv./

11.05/zs

- 15 -

le

bb 18. /három év alatt ... 1. folyt./ m

az áfor egyébként a jövőben nagyobb segítséget kíván nyújtani azoknak a falusi motorosoknak, akiknek eddig husz kilométert is meg kellett tenniük ahhoz, hogy üzemanyaghoz jussanak. különböző kisközségekben az idén felállítják az első száz törpe kutat, ahol kizárólag keverékanyagot szolgáltatnak ki. az első husz törpe benzinkut már meg is kezdte működését. /mti/

...-

bb 23. negyvenmillió tonna „talált”, feketeszén a mecsekben - vaséctelepek és nagy vizlelőhely pécsek közelében

vid/te/m/szf

1963. augusztus 2.

a mecseki földtani kutató- és furóvállalat a pécsek-vasasi rücker-akna körzetében 30-40 millió tonna, értékes feketeszénre rejtő területre bukkant.

a rücker-aknát már évtizedek óta nem művelik, környékén a geológiai kutatások eredménytelenül végződtek. a közelmúltban korszerű felszereléssel, magfurógépekkel ujrakezdtek a kutatást, s vizsgálatok a nemlétezőnek hitt rücker aknai szénvagyon nyomára vezettek. a „megtalált”, gazdag szénvagyon értékét növeli, hogy a jelenleg is működő petőfi akna közelében helyezkedik el, így jelentős része újabb aknáknak, s az ezeket kiszolgáló szállítópályák építése nélkül kitermelhető. jelenti azt is, hogy a pécsekben kitermelődő széntelepek pótlására épülő hosszuhetényi bánya üzembehelyezése későbbi időpontra halasztható, ami évekre többszázmillió forintos beruházási költségtől mentesítheti népgazdaságunkat.

másik érdekes felfedezés: vasércet is találtak a mecsekben. a külszínen és művelésre alkalmas mélységekben 35-40 százalék vas-tartalmu ércfajtákat fedeztek fel. a pécstől keleti irányba kiinduló, csapásban elhelyezkedő homokkőves rétegsor vastagsága 0,5-1,5 méter között váltakozik, míg az alatta található vasérc-réteg vastagsága a nyolc méterre is eléri. a mecseki vasércelőfordulások részletes geológiai tanulmánytervének elkészítését akadémiai feladatként kapta meg a mecseki földtani kutató- és furóvállalat.

harmadik jelentős leletként pécsek közelében, ellend község térségében a miocén rétegben rendkívül gazdag vízgyűjtő medencét tártak fel, amely háromszorosan felülmúlja a pécseknek jelenleg legtöbb vizet szolgáltatató tortyogói terület víztartalékait. /mti/

...-

11.15/zs

- 16 -

bb 30. új növényfajtákat lehet előállítani ionizáló sugárzással - érdekes kísérletek íregyszemcsén

vid j vm ká

1963. augusztus 2.

bővebben termő, dusabb tápértékű, gépi művelésre és be-takarításra megfelelőbb takarmánynövények előállítása céljából ionizáló, vagy gamma besugárzásos kísérleteket folytatnak az íreg-szemcséi délkelet-dunántúli kísérleti intézetben. nagy adagu kobalt-60 gamma dózissal sugároztak be 4-5 órán át napraforgót, kukoricát, szóját és borsót a virágzás kezdeti fejlődési szakaszában, az ivarsejtek érési osztódása közben, a megtermékenyülés után. a sugárzás hatására a kromoszómák osztódásában elváltozások következnek be. nem ritka a kromoszómák osztódásában elváltozások követkevégek leszakadása. ezek az alaktani változások gyakran, de nem minden esetben tulajdonságváltozással is együttjárnak.

a sugárzásokra az ivarsejtek érési osztódása is jelentékeny változást szenved. a napraforgónál számos esetben olyan virág-porszemek /pollenek/ keletkeztek, amelyek kromoszómaszáma kétszerese lett akezeletlennek. ilyen szabálytalan kromoszómaszámu diploid virággporral való megtermékenyülés következtében triploid utódok jöttek létre.

kísérleteznek azzal, hogy a kulturnövények kromoszómaszámát gamma-besugárzással csökkentésék. ezek az alacsonyabb kromoszómaszámu egyedek felhasználhatók a növénynevelésben, mert ezek utódaiban az öröklődő tulajdonságok kevésbé hasadnak. a gamma-besugárzások ilyen alkalmazásának módszere azt a lehetőséget nyújtja, hogy ősi típusu kulturfajták képződjenek.

az íregyszemcséi kutatók kísérletei külföldi tudományos szak-körökben is figyelmet keltettek. az ndk-beli der züchter című tudományos folyóirat nemrégiben leköszölte a napraforgó gamma-besugárzásával végzett tudományos kísérlet eredményeit. /mti/

...-

bb 31. a Lottó nyerőszámai

te vm ki

1963. augusztus 2.

a sportfogadási és lottoigazgatóság tájékoztatása szerint tapolcán a vasutas szakszervezet batsányi jános művelődési otthonában megtartott lottósorsoláson a 31. játékhéten a következő nyerőszámokat húzták ki:

28, 33, 51, 56, 70. /mti/

...-

11.20/zs

- 17 -

bb 32. tizezrek tanulnak a tit józsef attila szabadegyetem nyelv-iskoláján - szeptember 7-ig lehet jelentkezni a nyelvtanfolyamokra

t tf/gg/m/cz

1963. augusztus 2.

pénteken délelőtti sajtótájékoztatót tartott a józsef attila szabadegyetem nyelviskolájának vezetősége a tit bródy sándor utcai székházában.

nagy józsef, a tit budapesti szervezete titkárhelyettesének megnyitóján után dr. szentgyörgyvári artur, a tit budapesti idegennyelvi bizottságának elnöke ismertette a sajtó képviselőivel a felnőttek iskolán kívüli nyelvtanításának jelenlegi helyzetét, s az 1963-64-es oktatási évad terveit.

a technika vívmányai ma mind közelebb hozzák egymáshoz a különböző népeket. az egyre erősödő nemzetközi gazdasági, politikai és kulturális kapcsolatok egyre fontosabbá teszik az idegen nyelvek ismeretét - mondotta dr. szentgyörgyvári artur.

mindennek fontosságát felismerve hozta létre a tit 1957 februárjában a józsef attila szabadegyetem nyelviskoláját. itt 19-féle nyelven folyik az oktatás, lehetőséget nyújtva az európai élő és antik nyelvek mellett a keleti nyelvek tanulására is. így például az arab, hindi, japán, kínai és török nyelvek tanulására hazánkban az egyetemeken kívül csupán a tit nyelviskolán van lehetőség. az oktatás alap-, közép- és felsőfokon, 9 szemeszteres ütemben folyik. erre épülnek a magasfoku szakosított nyelvtanfolyamok, így például a műszaki, az elektrotechnikai szakfordítói és tolmács-kurzusok, amelyek angol, német és orosz nyelven folynak. a nyelviskolán budapesten 200 jólképzett nyelvtanár tanít a legkorszerűbb oktatást segítő technikai, audio-vizuális segéd-eszközökkel. a tanfolyamok népszerűségét bizonyítja, hogy az elmúlt 13 félév alatt 73.760 beiratkozás történt a különböző nyelvekre.

az 1963-64-es tanévtől az eddigiek mellett bevezetik a finn nyelv oktatását is, egyelőre kezdő fokon. a heti kétórás tanfolyamok mellett ismét indítanak ugynevezett gyorsított tanfolyamokat is, angol, francia, német és orosz nyelvből. ezenkívül két-éves tolmács- és egyéves felsőfoku nyelvvizsgára előkészítő csoportokat is szerveznek. az új oktatási évben angol, német és orosz nyelven elektrotechnikai magasfoku szakfordító tanfolyam is indul.

a nyelviskolára augusztus 26-tól szeptember 7-ig lehet beiratkozni a marx károly közgazdaság tudományi egyetemen naponta délután fél öttől hét óráig. /mti/

11.37 /zs

...

- 18 -

bb 29. tizenhét falusi bank zalában - tizenhétmillió betéttel

vid te vm szf

1963. augusztus 2.

zala megyében 1957-ben alakult meg az első falusi takarékszövetkezet. a népszerű falusi bankok száma azóta tizenhétre emelkedett. a falusi emberek takarékoságát mi sem bizonyítja jobban, mint hogy a 17 falusi bank betétállománya meghaladja a 17 millió forintot. csupán ebben az évben több mint öt és félmillióval gyarapodott a falusi takarékszövetkezetek betétállománya. /mti/

bb 33. az országos pamutipari konferencia résztvevői a szegedi textilművek műszaki újdonságaival ismerkedtek

vid te vm ki

1963. augusztus 2.

az országos pamutipari konferencia második napján, pénteken, a mintegy 250 textilipari szakember két csoportban, a szegedi városi tanács nagytermében valamint a műszaki és természettudományi egyesületek szövetségének szegedi székházában folytatta a tanácskozást.

a konferencia résztvevőivel ezen a napon az ország legkorszerűbb textilkombinátjává fejlődő szegedi textilművek műszaki újdonságait is ismertették.

az előadások szerint a szegedi textilműveket mintegy félmilliárd forintos beruházással újabb fonodával és nagy szövődéssel bővítik, a legmodernebb épületekkel és berendezéssel ellátott mintáüzemmé fejlesztik. mindehhez felhasználják szinte a fél világ textil-, illetve textilgép iparának tapasztalatait, gyártmányait.

a már gyors ütemben épülő, együttesen huszezer négyzetméteres üzemcsarnokokhoz angol előregyártott elemeket használnak fel. a szövődét 1,230 kínai automata szövőgéppel rendezik be, amelyekből huszat kezel majd egy szövőnő. a nyugat-német csévelő automaták önműködően felrakják, etetik a hüvelyeket, teljesítményük ötször nagyobb, mint a hagyományos berendezéseké. a bordaápoló automaták önműködően tisztítják, csiszolják a szövőbordákat, s biztosítják a szövetszálak párhuzamosságát. a gépeket és hatalmas munkatermeket néhány dán gyártmányú, akkumulátoros takarítógép tartja majd tisztán. ezenkívül a gyűrűsfonógépeket nyolcpercenként visszatérő pihelefúvó készülék tisztítja a lerakódó gyapotszálaktól. az egyik nehéz fizikai munkát, a 150-200 kilós előhengerek lánchengerek szállítását osztrák gyártmányú, felsőpályás szállítóberendezés látja majd el. /folyt.köv./

12.19 /zs

- 19 -

/bb 33. az országos.....1.folyt./vm

ezenkívül svájci műszerek, különféle elektronikus készülékek, szovjet, francia, holland, csehszlovák berendezések egészítik majd ki a kombinát gépparkját.

a textilkombináthoz modern laboratóriumot, s miniatűr kísérleti fonodát is berendeznek. ez utóbbiban néhány száz gramm gyapot feldolgozásával megismerik a beérkező nyersanyag tulajdonságait, s ennek alapján a legideálisabb technológiát alkalmazhatják.

a tanácskozáson részt vett nagyszámu textilipari szakember a helyszínen is tanulmányozta a gyárépítkezést és néhány ideiglenesen felszerelt modern gépet már működés közben is megtekinthettek.
/mti/

- . -

bb 34. jó munkájukért vándorzászlót kaptak a MÁV szombathelyi igazgatóságának dolgozói

i sl/sze vm ki 1963. augusztus 2.

az ország vasutigazgatóságai közötti munkaverseny második negyedévi szakaszában a MÁV szombathelyi igazgatósága bizonyult a legjobbnak. az elsőséggel járó vándorzászlót és a 200.000 forintos pénzjutalmat pénteken a szombathelyi Ady Endre művelődési otthonban Harmati Sándor, a MÁV vezérigazgatóhelyettese adta át a vasutigazgatóság dolgozóinak.

a mozdonyok és a teherkocsik gazdaságos kihasználásáért a verseny tovább tart. jelentősége most különösen nagy mert az év második felében a vasutnak mintegy 9 millió tonnával több árut kell szállítani, mint az első félévben. /mti/

- . -

le

12.15 /zs

- 20 -

bb 37. időjárásjelentés

gg/m/cz

1963. augusztus 2.

a meteorológiai intézet jelenti augusztus 2-án, pénteken 13 órakor:

meleg idő

európa legnagyobb részén tegnappra visszatért a nyári meleg idő. a nap folyamán csak elvétve fordult elő eső, zivatar. tegnap este a duna mentén a kárpát medence felett mintegy 150 kilométeres szélességű sávban zivatarok törtek ki. hazánkban tegnap napközben derült, száraz, meleg idő volt, a hőmérséklet 29-32 fokig emelkedett. naplemente után a levegő nagy vizgőtartalma és a különleges kárpát medencei időjárási helyzet következtében erős helyi zivatarok keletkeztek. a zivatarok minduntalan újraképződése főként a duna vonalában egész éjjel tartott és csak ma délelőtt szűnt meg. a zivatarokból származó eső eloszlása nagyon szélsőséges képet mutat. az északkeleti megyékben például egyáltalán nem volt eső, ugyanakkor a duna-tisza közén és a dunántul keleti felében általában 10-15 milliméter körüli mennyiségeket mértek. néhány helyen 40, sőt 50 millimétert meghaladó felhőszakadás is előfordult, ezeket erős szélrohamok kísérték. a ma reggeli legalacsonyabb hőmérsékletek a dunántul nyugati felében és a tiszántul keleti részén, ahol nagyjából egész éjjel derült volt az ég, elérték a 14-18 fokot, máshol csak 19-21 fokig hűlt le a levegő.

ma délelőtt az ország középső részén erősen felhős volt az idő, helyenként esett az eső, máshol kevesebb felhőzet miatt a hőmérséklet 11 óráig elérte a 27-30 fokot. budapestén csütörtökön a hőmérséklet napi középértéke 24.2 fok volt, 1.9 fokkal magasabb mint a sokévi átlag. ma 12 órakor budapestén a hőmérséklet 24 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 764 milliméter, alig változik. a balaton vizének hőmérséklete siófokon 22 fok.

várható időjárás szombat estig: felhőátvonulások, főként ma néhány helyen eső, zivatar. mérsékelt szél, a zivatarok idején szélerősödés.

várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 15--18, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap 28-32 fok között.

a duna vizállása vizállása pénteken délelőtt 11 órakor budapestnél 236 centiméter. /mti/

- . -

le

14,00/m

- 21 -

bb 35. százhusz centis vizibusz a balatonon - vitorlás és rádió-
irányítású modellek versenye a magyar tengeren

vid te vm ki 1963. augusztus 2.

pénteken a balatonon, a tihanyi félsziget partjainál különös vízijárművek, a nagy személyszállító hajók, motorcsónakok és vitorlások kicsinyített másai tűntek fel. a magyar, osztrák és nyugat-német modellezők vonultatták fel a balatonon legsikerültebb hajómodelljeiket. mint újdonság tűnt fel ez évben a vitorlásmodellezés. a látványos versenyt ugyanolyan háromszög alakú pályán rendezték meg a vitorlázók, mint a nagy hajóknál. a motoros modellek közül a legtöbb nézője az egyik legújabb balatoni vizibusz, a hévíz motoros kicsinyített másának volt, amelynek hossza 120 centiméter és rádióirányítású motorcsónak modellel 60-70 kilométeres sebességet is elért.

a látványos modellező bemutatónak sokszáz nézője volt./mti/

bb 36. megkezdődött a paprikaszezon a hatvani konzervgyárban

vid te vm ki 1963. augusztus 2.

a hatvani konzervgyárban megkezdődött a paprikaszezon. az idén 670 vagon paprikát dolgoznak fel, mintegy harminc százalékkal többet az elmúlt évinél. ötféle árut készítenek, s ennek megfelelően a paprikát a gyárba érkezés után gondosan válogatják.
/mti/

bb 38. a tiszta alacsony vízállása nehezíti az öntözést

vid te vm ki 1963. augusztus 2.

tovább apad a tiszta és az elmúlt napok esőzései sem enyhítettek a gondokon. szolnok körzetében már a sétahajózást is megszüntették és a város alatt 25-30 hajó, uszály vesztegel. az alacsony vízállás erősen nehezíti az öntözést, bár a gépek maximális teljesítőképességgel dolgoznak. a szajoli és a milléri szivattyutelepeknél újabb négy-négy motort szereltek fel, hogy elláthassák öntözővízzel a termelészövetkezeteket. a középtiszavidéki vízügyi igazgatóság területén jelenleg 61 szivattyutelep üzemel és másodpercenként 24 köbméter vizet „szippantanak”, ki zömmel a tiszából, valamint mellékfolyóiból. az igazgatóság a termelészövetkezeteknek és állami gazdaságoknak eddig csaknem 70.000 holdra adott öntözővizet./mti/

14, 33/m

- 22 -

bb 39. jégbarlangokat találtak a szentgyörgyhegyen

vid te vm ki 1963. augusztus 2.

a turisták a badacsonyi melletti szentgyörgyhegy tetején, a turistaház közelében, a kőzárkómlás nevű bazaltoszlopoknál már régebben felfigyeltek a melegebb nyári napokon különösen jól érezhető hűvös légáramlásra. a titok a napokban a bazalt „orgonák”, beomlásával megfejtődött. az akkor keletkezett másfél méteres nyíláson át jéges barlangokat fedeztek fel. a 10-20 méteres üregekből már jeget is vettek ki. a feltevések szerint a jéggel borított barlangok területe jóval nagyobb lehet, mert a nyílás környékén, ahol meleg időben is plusz hat fok a hőmérséklet, mintegy 60-80 négyzetméteres körzetben érezni a hideg levegő áramlását.

az érdekes jégbarlangok felderítését a szakemberek megkezdték./mti/

bb 40. a budapesti táncgyűttes

j vm sr 1963. augusztus 2.

a balatonfüredi anna-báli sikeres szereplése után folytatja előadásait a balaton menti szabadtéri színpadokon. közben egyes termelészövetkezetek meghívásának is eleget tesznek. legutóbb a nemesgulácsi szabadság és a zalavári új idők tsz látta vendégül a táncgyűttest. ezekben a napokban a kővágóörsi béke tsz-be látogatnak./mti/

bb 41. vízeresztés a sión

k sb/tr vm vgáá 1963. augusztus 2.

siófokon augusztus 5-én, hétfőn megnyitják a balatoni zsilipet és vizet engednek a sióba, hogy két napra, keddre és szerdára újra átadják a hajó-és csónakforgalomnak ezt a vízi utat. a nagyobb vízijárművek útját szigorú menetrenddel szabályozták. a motoros és evezőcsónakok viszont a vízi közlekedés általános rendelkezéseinek megfelelően hajózhatnak ezen a két napon a sión. augusztus 8-án, csütörtökön reggelre a vízeresztést megszüntetik./mti/

14, 37/m

- 23 -

bb 42. a körszínház esztergomi vendéjjátéka

i bi/lk vm sr 1963. augusztus 2.

a körszínház együttese vasárnap esztergomban a szabadtéri várszínpadon vendégszerepel. a cid-et mutatja be. az esztergomi előadást augusztus 20-án megismétlik./mti/

bb 43. megkezdődött a szombathelyi megyei sztk rendelőintézet építése

vid zs/tné vm zs 1963. augusztus 2.

szombathelyen az új lakóházak övezte március 15-e téren megkezdődött a megyei sztk rendelő intézet építése. a merészvonalu korszerű üvegpalota három épületszárnya öt és három emeletes, illetve földszintes lesz. az épületre 26 millió forintot költenek./mti/

bb 44. dunántúli turnén az állami népi együttes

vid zs/tné vm zs 1963. augusztus 2.

julius 25-e óta a dunántúlon vendégszerepel a magyar állami népi együttes. a kitűnő együttes ének-zene-és tánckara a balaton menti üdülőhelyeken zsufolásig megtelt nézőter előtt mutatatta be felváltva ecseri lakodalmas és fergeteges című műsorát. a következő napokban sárbogárdon, mohácson, bátaszéken szerepelnek, majd pécsi fellépéssel fejezik be körutjukat a világhírű táncosok, dalosok és zenészek./mti/

bb 48. siklóson forgatják a „tenkes kapitányá,- t

vid zs/tné vm zs 1963. augusztus 2.

a televízió péntektől a siklósi várban és környékén forgatja örsi ferenc pécsi író 13 részes ifjusági televíziós filmét, a „tenkes kapitányá,-t. a televízió stábja és a film szereplői két hétig dolgoznak siklóson./mti/

15.05/a

- 24 -

bb 45. kétnapos orvosankét kezdődött szegeden a magyar hőforrások hasznosításának kérdéseiről

vid/zs/tné vm zs 1963. augusztus 2.

pénteken szegeden, az egyetemek dugonics téri központi épületének aulájában kétnapos orvosankét kezdődött a hazafias népfőnt országos tanácsa titkársága, valamint csongrád megyei és szegedi elnöksége és a szegedi orvostudományi egyetem közös rendezésében. a tanácskozáson, ahol a magyar hőforrások hasznosításának társadalmi kérdéseit vitatják meg, az ország különböző vidékeiről több mint száz egészségügyi szakember, főleg reumatológus vesz részt. megjelent perjesi lászló, a szegedi pártbizottság első titkára és több más helyi párt-és állami vezető.

pénteken délelőtt dr. domokos józsef szegedi reumatológus „a magyar hőforrások hasznosításának társadalmi kérdései”, dr. de chatel andor, a fővárosi fürdőigazgatóság igazgató-főorvosa „balneoterápiás adottságok és lehetőségek”, dr. schulhof ödön kandidátus az országos balneológiai kutatóintézet tudományigazgatója „a termálvizek hasznosítása az egészségügyi szervezetben”, címmel tartott előadást.

a magasszínvonalu előadásokból kitűnt, hogy a jövőben fokozott gondot kell fordítani az alföldön feltárt és feltárásra váró hőforrások hasznosítására. ezt többek között az indokolja, hogy mozgásszervi betegeinknek jelenleg csak kis hányadát tudjuk gyógyítani meglévő fürdőhelyeinken üdülőinkben, szanatóriumainkban. adottságaink jók arra, hogy sok új gyógyhatású melegvízü fürdőt létesítsünk, hiszen míg más országokban hatezer méter mélységből, nálunk már kétezer méter mélységből is megfelelő hőfoku víz tör fel. az egészségügyi minisztérium husz éves távlati tervében már megfelelő arányban szerepelnek a mozgásszervi betegek gyógyítását szolgáló beruházások. tovább fejlesztik például híres fürdőhelyeinket, köztük hajduszoboszlót, hévizt és harkányt, új gyógyfürdő kórházakat létesítenek mezőkövesden, bükkszéken és más helyeken. ahol a feltételek adottak a kórházak mellett reumatológiai osztályokat állítanak majd fel. a hazafias népfőnt kezdeményezésére sok városban és községben társadalmi összefogással hoznak létre és rendeznek be egész évben nyitvatartó melegvízü fürdőket.

/folyt.köv./
15.07/a

- 25 -

bb 45. /két napos ... 1. folyt./ m

a hazai hőforrások vizének feltárása ipari és más szempontból is fontos. a becslések szerint az alföld mélyén található forró, illetve meleg víz energiaszükségletünk egy negyedét biztosíthatná. a vízből nyerhető anyagok, például a jód és a különféle sók szintén jelentős értéket képviselnek. a melegvízzel fűtött lakások és az ezzel üzemeltetett gyárak a városok levegőszennyeződésének csökkenését eredményeznék. - mutattak rá a tanácskozási részvevői. az orvosoként második napján, szombaton újabb tudományos előadások hangzanak majd el. /mti/

bb 46. két testvér aratási versenye jákon

vid/j/m/ká

1963. augusztus 2.

vas megye nyugati részein a hűvös idő miatt később érnek a gabonák: itt most van az aratás dandárja. a jáki petőfi termelőszövetkezetben papp sándor és papp lajos testvérek vetélkednek a földeken: melyikük vág le több gabonát aratógéppel? a verseny tavaly nem dőlt el, általában azonos teljesítményt értek el, s az idén sem sikerült egyiküknek sem túltenni a másikon. viszont aratási rekordot állítottak fel. az utóbbi két napon ketten 95 holdról vágják le a búzát. az előírt norma két aratógéppel két napra 48 hold. a szorgalmas testvérek a harmat felszálltától késő estig dolgoznak. /mti/

bb 47. reflektorfényben a borsodi szántóföldek

vid/j/m/ká

1963. augusztus 2.

borsod megyében, ahol a szokásosnál mintegy két héttel később kezdődött az aratás, az immár harmadszor beköszöntő kánikula hatására egyszerre, nagy tömegben ért be a gabona. más években a lejtős területeken, az erdők közé zárt szántóföldeken csak a déli fekvésű járások után kezdtek meg a betakarítást. az idén a hűvös éghajlatu zempléni, abauji részeken is gyorsítani kellett a munkát a szempergés elkerülésére. a déli járásokból csaknem 100 kombájt csoportosítottak át az északi részekre, s ezek nyújtott műszakban vágják a rendet. a holdvilágos éjszakákat kihasználva gönc, vilmány, hejce, hidasnémeti és más községek határában a kombájnok alkonyat után is dolgoznak.

az esti munkát számos helyen úgy szervezték meg, hogy az aratógépek után haladnak a szalmalehúzó, valamint a szántótraktorok. borsodban már több mint 200 gépállomási és szövetkezeti erőgép dolgozik éjszakai műszakban. valóságos reflektorfényben usznak a szántóföldek vilmány, abaujszántó határában. /mti/

15.20/ szb

-26-

fl

bb 49. elkészült a szabolcsi falvak vízművesítésének terve -
ülést tartott a megyei tanács végrehajtó bizottsága

vid/zs vm tné

1963. augusztus 2.

több évtizedes problémáról, a falvak ivóvizellátásának javításáról tárgyalt pénteken a szabolcs-szatmár megyei tanács végrehajtó bizottsága. megállapította, hogy a nyírségi, erdőháti tájak mostoha adottságai ellenére megoldható a lakosság ivóvizellátása. a megye szakemberei, mérnökök és technikusok egész sora bővizű, mélyfurású kutakat terveztek, amelyek ellátják majd a falvakat jó minőségű ivóvízzel. erre a célra a következő években összesen 164 millió forintot költenek.

a megyében a szakemberek javaslatára egyre több társulás alakul a vízművesítés problémájának megoldására. a napokban gáva, vencesellő és tiszavasvári községekben alakult meg a vízműtársulat, amely még az idén hozzákezd a törpevizmű építéséhez. rakamazon és nyírbátorban jövőre csatorna építését kezdik meg. nyírbátorban és mátészalkán egyébként összesen 12 millió forintot költenek a lakosság ivóvizellátására, nagykállóban és tiszavasváriban pedig 9 millió forint értékű berendezést, csöveket vásárolnak a vízszolgáltatás kiépítéséhez. /mti/

bb 50. tervpályázat székesfehérvár piac-terének és környékének rendezésére

k sb/tr vm vg

1963. augusztus 2.

az építésügyi minisztérium, a fejér megyei és a székesfehérvári városi tanács közös tervpályázatot hirdet székesfehérvár piacterének és környékének rendezésére. az é. m. településfejlesztési főosztályán / budapest, ötödik kerület, kossuth lajos tér 4. negyedik emelet 24/30 forintért vehetik át az érdeklődők a pályázati kiírást. az elkészült terveket a székesfehérvári városi tanács építési és közlekedési osztályának / székesfehérvár, szabadság tér 4./ kell elküldeni - kizárólag postán - november 18-ig. a bíráló bizottság összesen százezer forintot irányzott elő a legjobb munkák díjazására. a legnagyobb díj összege 25.000 forint, a megvásárolt terveért pedig nem fizetnek 6 ezer forintnál kevesebbet. /mti/

15.34/a

- 27 -

MQ

bb 58. tömegverekedés óbudán

1963. augusztus 2.

sze-lm

csütörtök délután a 3. kerület testvérhegyi ut 1. szám alatti cserepes vendéglő előtt tömegverekedés volt, amelyben körülbelül 150-en vettek részt. a rendőrség nyolc személyt előállított, akik közül kettőt elsősegélyben kellett részszelíteni.

a verekedők temetesen voltak és hazafelé betértek a cserepes vendéglőbe. itt italozás közben szóváltás keletkezett köztük, amelyből verekedés lett, az előállítottakat a rendőrség szabadon bocsátotta, de garázdaság miatt indult ellenük eljárás./mti/

--

bb 57. megkezdtek a lecsónak való zöldpaprika árusítását

1963. augusztus 2.

i nj/hmé-lm -cz

a nagyvásártelepre pénteken 70 vagon és 89 tehergépkocsi áru érkezett. a vagonszállítmányok így oszlottak meg: 17 vagon burgonya, hat vagon fejeskáposzta, hat vagon zöldpaprika, négy vagon paradicsom, két vagon uborka, öt vagon főzötök, egy vagon vegyes zöldsáru, egy vagon vegyes gyümölcs, hét vagon sárgadinnye, 13 vagon görögdinnye, egy vagon alma, öt vagon tojás és két vagon vágott baromfi.

a földművesszövetkezetek budapesti értékesítő vállalatához tartozó boltok pénteken megkezdtek a lecsónak való zöldpaprika árusítását, amelyből jelentékeny mennyiséget vásároltak fel a vendéglők és az üzemi konyhák is. árát különként 1.20 forintban állapították meg. a tölteni való zöldpaprikát különként 2.20 forintért árusították.

a földművesszövetkezetek budapesti értékesítő vállalatának közlése szerint, szombaton a fogyasztói árakban árváltozás nem lesz./mti/

--

16.15/a

- 28 -

MO

bb 51. a szolnok megyei rendőrfőkapitányság vizsgálati osztálya

k szb sr

1963. augusztus 2.

eljárást folytat takács sándor alattyáni lakos ügyében, aki az ország területén azzal a fondorlattal, hogy beteg édesanyját akarja meglátogatni, hiszékeny emberektől pénzt csalt ki. ezen kívül kölcsönző boltokból különböző tárgyakat vett ki, amelyeket a báv-nak, illetőleg magánszemélyeknek eladott.

a szolnok megyei rendőrfőkapitányság vizsgálati osztálya felhívja mindazon személyek figyelmét, akiket takács becsapott, a lakóhelyük szerint illetékes rendőrkapitányságon, illetve rendőrszén panaszuk megtétele céljából jelentkezzenek./mti/

--

bb 52. nagy sikere volt a különleges virágnapnak

i tó/tm szb vg

1963. augusztus 2.

az augusztus 1-i különleges virágnap, a tapasztalatok szerint, megnyerte a vásárlók tetszését. a virágért gyorsjelentése szerint ezen a napon éppen kétszerannyi forgalmat bonyolítottak le a budapesti virágüzletek, mint az előző év azonos napján. az előző napokhoz viszonyítva is körülbelül 75 százalékkal magasabb volt a forgalom. a város egyes pontjain, például a ferenc köruton, pesterzsébeten és a központi házasságkötő terem környékén olyan nagy volt az érdeklődés, hogy az üzleteknek kisegítő eladókat kellett kérniük. a lenin körut 68 szám alatti virágüzlet a tavalyi azonosnapi forgalomnak éppen ötszörösét bonyolította le. a különleges virágnapon megvettek többek között 20 800 szál rózsát és körülbelül 3 500 cserepes virágot. az ingyenes házhozszállítást üzletenként átlag 8-10-en vették igénybe./mti/

-- **Vásál gladioluszt, 8000 szál és külön 2000 csokor szegfűt, 10 000**

bb 53. sikeres német-estek a balatonnál

i lv/tm szb sr

1963. augusztus 2.

a balatoni intéző bizottság kezdeményezésére keszthelyen és balatonlellén az országos filharmónia ungarin in wort und lied címmel sikeres német nyelvű irodalmi esteket rendezett. a magyar költészet és népzene remekeiből összeállított műsorban közreműködött lorenz kornélia énekes, lelkes ágnes szavaló és szalai józsef cimbalomművész. bevezetőt mondott dr. keresztury dezső. konferált brachfeld siegfried./mti/

--

16.20/a

- 29 -

MO

bb. 54. a magyar áruk sikere Sydneyben

1 sz/lk szb vg

1963. augusztus 2.

pénteken budapestre megérkeztek az első jelentések a múlt héten megnyílt Sydney-i nemzetközi vásár magyar kiállításáról. ausztrália kereskedelmi köreinek találkozóján most első alkalommal vesz részt külkereskedelmünk a magyar kereskedelmi kamara rendezésében. az ausztráliában megjelenő újságok bő teret szentelnek a magyar kiállítás ismertetésének. mind az angol, mind a magyar nyelvű lapok elismerően írnak a magyar árukról és azok elrendezéséről. a vásár első három napján főként a kereskedők látogatták kiállításunkat, ekkor ugyanis a vásár csak a délutáni órákban állt a nagyközönség rendelkezésére. ausztrália kereskedelmi életének képviselői nagy érdeklődést tanúsítottak a magyar ipar és mezőgazdaság termékei iránt. nagy sikert arattak szerszámgépeink, s a csepel szerszámgépgyár radiál-furójáról több lap közölt cikket, amelyekben kiemelik, hogy ezt a géptípust nemcsak kitűnő pontos működéséért, hanem szép kiviteléért is dicséri a szakközönség. a gépipar termékein kívül a textilák és a népművészeti tárgyak keltették a legnagyobb érdeklődést. /mtl/

--

bb 55. új tüdőszűrőállomás mátyásfüldön

1 lv/tm szb sr

1963. augusztus 2.

a 16. kerületi tanács egészségügyi osztálya pénteken ünnepélyes keretek között nyitotta meg a 70 000 forintos költséggel épült mátyásfüldi tüdőszűrő-állomást. /mtl/

--

bb 56. tanácskozás az ország kenyereiről szegeden

vid j szb ká

1963. augusztus 2.

országos búzatermesztési tanácskozást rendezett pénteken szegeden a földművelésügyi minisztérium, a hazafias népfőrt, a medosz és a magyar agrártudományi egyesület. a tanácskozáson több mint 150 mezőgazdasági szakember vett részt az ország minden részéből.

paczuk Istvánnak, a csongrád megyei tanács vb. elnökhelyettesének megnyitója után dr. Petőházi Gábor földművelésügyi miniszterhelyettes tartott előadást búzatermesztésünk helyzete és feladatai címmel.

/folyt.köv./
16.30/a

- 30 -

MO

bb 56. /tanácskozás az ország... 1. folyt./- szb

többek között elmondotta: a tanácskozás fő célja azoknak a feladatoknak megvitatása, amelyeket a második ötéves népgazdaságfejlesztési terv előír, vagyis: a tervidőszak második felétől kezdve az ország kenyérgabona-szükségletét hazai termelésből kell kielégíteni.

azért olyan fontos ezzel a kérdéssel foglalkozni, mert - bár termésátlagaink a régi hét és fél, nyolcmázsás szint-ről a legutóbbi években a tizmázsás színvonal fölé emelkedtek - az összes termés jelentősen elmaradt az igényektől. ennek egyik oka az a mintegy 25 százalékos területcsökkenés, amely a felszabadulás előtti vetésszerkezethez viszonyítva bekövetkezett.

a miniszterhelyettes ezután összehasonlította a hazai és a nemzetközi búzatermesztés alakulását. másfél évtized statisztikai adatai alapján a buza vetésterülete világviszonylatban 19.5 százalékkal növekedett, ugyanakkor nálunk csaknem ilyen arányban csökkent. nemzetközi adatok szerint a hozamok a világon 23 százalékkal emelkedtek, nálunk az egységnyi területre jutó termés csak 11.6 százalékos fejlődést mutatott. ez a néhány adat is bizonyítja, mennyire időszerű búzatermesztésünk gyökeres rendezése, a hozamok jelentős növelése. ehhez a rendelkezünk is a szükséges feltételekkel.

a termelőszövetkezeti mozgalom győzelmével állandóan erősödnek a helyes agrotechnikai módszerek érvényesítésének lehetőségei, s erőteljesen nő a mezőgazdaságunk technikai bázisa. a tervidőszak során a termelőszövetkezeteket kiszolgáló traktorállomány 28 600-ról 51 500-ra emelkedik. a gépi aratás aránya az 1960. évi 47.4 százalékról már az idén csaknem 80 százalékra emelkedett, s 1965-ig eléri a 85-90 százalékot. a mezőgazdaság rendelkezésére álló összes vegyes műtrágya az 1960. évi 75 000 vagonról az idén majdnem 140 000 vagonra, a tervidőszak utolsó évében pedig több mint 190 000 vagonra növekszik. újabb jelentős területeket részesítünk vegyszeres növényvédelemben, s a gyomirtás a tervidőszak végére összes kalászos növényeink 9 százalékáról 24 százalékra emelkedik.

a technikai fejlődés lehetővé, egyes területeken szükségessé tette a bőventermő, belterjes búzafajták termesztését. 1960-ban 282 000 holdon, 1961-ben pedig 826 000 holdon vetettünk szovjet, olasz, francia és magyar származású bőventermő fajtát. az intenzív búzafajták vetésterülete az elmúlt ősszel 1.1 millió holdra növekedett, s ebben az esztendőben csaknem másfélmillió holdon kívánunk belterjes búzákat termesztetni.

/folyt.köv./
16.35/a

- 31 -

MO

bb 56. /tanácskozás az ország... 2. folyt./- szb .

a termésátlagokról szólva elmondotta a miniszterhelyettes, hogy ma már nem egyedülálló az olyan eredmény, mint amelyet a sátorhely-bólyi állami gazdaság ért el. ebben az évben 4264 holdon átlagosan 19.4 mázsa búzát termeltek. hasonló színvonalat képvisel a székesfehérvári új élet tsz, amely 440 holdról 23.5 mázsa termésátlagot takarított be. az egyes gazdaságok termésátlagai között azonban nagyok az eltérések, s ezt nem magyarázzák az időjárási különbségek, illetve a természeti tényezők. a különbségek oka általában az agrotechnikai intézkedések különbözősége. a sikeres búzatermesztés feltétele, hogy az agrotechnikai rendszabályokat, a termesztési módszereket és fajtákat a tápanyag, a nedvesség, a talajfizikai és egyéb igények figyelembevételével válasszák meg. a bőventermő búzafajták csak beltérségi körülmények között, megfelelő tápanyag-ellátás mellett biztosítanak magas hozamokat. a fajtamegválasztásnál vegyék figyelembe az üzemi adottságokat, és azokat a fajtákat használják, amelyek az adott gazdaság adott tábláján a legmegfelelőbbek. a nagy termőképességű külföldi búzafajták közül a legnagyobb területen a bezostája 1-et termeljük, ezzel kívánjuk bevetni a külföldi búzafajták vetésterületének csaknem 80 százalékát. az olasz és francia származású fajtákat főképpen jó talaj- és klimatikus adottságokkal rendelkező déli gazdaságainknak ajánljuk. hazai fajtáink közül legnagyobb területen az intenzív fertődi 293-ast kívánjuk természetien. ajánljuk gazdaságainknak, hogy gyengébb minőségű talajaikon igénytelenebb fajtákat vesseenek, a bőventermő fajtákat helyezték a kulturáltabb, jobb tápanyag ellátottságú földekre.

a gyakorlatban sok hibát követnek el a területegységre jutó vetőmagmennyiség megállapításakor. minden dolgozót oktassanak ki arra, hogyan állítsa be gépét, miként ellenőrizze annak munkáját. a vetés minőségét akkor javíthatjuk meg gyökeresen, ha érdekeltté tesszük az embereket ebben a munkában. ennek a kérdésnek megoldása általában fontos a búzaterméshezamok növelése érdekében. elérkezett az ideje annak, hogy azok, akik tudásukkal, szorgalmukkal nagy mértékben előmozdítják a búzatermelés fejlesztését, ezért megkapják a megfelelő erkölcsi és anyagi elismerést.

az előadást követő vitában számos mezőgazdasági szakember szólalt fel. neves búzanevelők, megyei mezőgazdasági osztályvezetők, főagronómusok, gazdasági vezetők mondták el véleményüket, tapasztalataikat a buza terméshezamának növeléséről. szinte valamennyien hangoztatták, hogy nem lehet országosan valamiféle sablont kidolgozni és alkalmazni. vannak ugyan alapvető módszerek az előveteményre, a megfelelő talajelőkészítésre, a vetésidőre, stb., amelyeket be kell tartani, de ezeket is mindenütt a helyi viszonyoknak, adottságoknak legmegfelelőbben kell alkalmazni.

/folyt.köv./

16.40/a

- 32 -

bb 56. /tanácskozás az ország... 3. folyt./- szb

a kutatók és a gyakorlati^{szak-}emberek véleménye megegyezett abban is, hogy az intenzív búzafajtákat intenzív körülmények között kell termelni, mert ezek csak a megfelelő tápanyagellátás mellett tudják kifejteni kiváló képességeiket. egyetértettek abban is, hogy fokozni kell a kenyérgabonatermesztéssel foglalkozó dolgozók, vezetők anyagi érdekelttségét. /mti/

..-

bb 59. közlekedési balesetek a fővárosban

1 lv/tm-lm sr

1963. augusztus 2.

a fővárosban újabb közlekedési baleseteket okozott a figyelmetlenség. a 7. kerületben a rákóczi ut és a nagydiófa utca kereszteződésénél müller gyula 70 éves nyugdíjast elütötte autójával mikola károly 35 éves gépkocsivezető. müller gyula súlyos, nem életveszélyes sérülést szenvedett. a mentők az 1-es számú sebészeti klinikára szállították. a baleset oka, hogy müller gyula figyelmetlen volt és a személygépkocsi elé szaladt. a 6. kerület bajcsy-zsilinszky ut 31 szám előtt lorbert istván motorkerékpáros nekiütközött az ott álló ab 32-89 rendszámú személygépkocsinak. vucsits gergely 48 éves portás, érdi lakos, a motorkerékpár utasa súlyos, nem életveszélyes sérülést szenvedett. a mentők a rókus kórházba szállították. a balesetet a motorkerékpáros figyelmetlensége okozta. eljárás indult ellen.

a 14. kerület dózsa györgy ut 11 számú ház előtt vajda rudolf 72 éves anyagbeszerzőt elütötte tóth gábor tehérgépkocsijával. vajda rudolf súlyos, nem életveszélyes sérülést szenvedett. a baleset oka: vajda rudolf szabálytalanul ment át az uttesten. a 9. kerület közraktár utca és bakáts utca kereszteződésénél horváth gyula 37 éves műszerész motorkerékpárral nekiütközött a madár lajos által vezetett ja 02-63 rendszámú taxinak. a motorkerékpáros, aki nem viselt bukósisakot, súlyos, nem életveszélyes sérülést szenvedett. a mentők a szabolcs utcai kórházba szállították. a baleset oka: a motorkerékpáros nem tartotta be a követési távolságot. a 10. kerület sirkert ut 2-4 számú ház előtt dobos miklós tehérgépkocsijával összeütközött a 28-as jelzésű villamossal, amelyet mattern dezső vezetett. a tehérgépkocsi utasa, rauk jános, 44 éves segédmunkás súlyos, nem életveszélyes sérülést szenvedett. a mentők a koltói anna kórházba szállították. a baleset oka, hogy a tehérgépkocsi vezetője nem adta meg az elsőbbséget a villamosnak. /mti/

..-

16.47/gy

- 33 -

mo

bb 60. kecskeméten vendégszerepel az africana ének- és tánc-együttes

vid zs/tr-lm zs

1963. augusztus 2.

a hazánkban vendégszereplő africana ének- és tánc-együttes pénteken kecskemétre érkezett. a fiatal guineai társulat este a műkert parkjában felállított színpadon nagy sikerrel mutatkozott be a „hírös város,, közönségének./mti/

bb 61. pénteken délután megérkezett

te-lm cz

1963. augusztus 2.

budapestre a francia általaános munkásszövetség /cgt/ 15 tagu tanulmányi küldöttsége, amely a szot meghívására két hetet tölt magyarországon./mti/

bb 62. dobi istván üdvözlő távirata a niger köztársaság nemzeti ünnepére

k küm hné szb bs

1963. augusztus 2.

dobi istván, az elnöki tanács elnöke a niger köztársaság nemzeti ünnepe alkalmából táviratban üdvözölte hamani diori köztársasági elnököt.

x x x

az etiópiail császár köszönő távirata dobi istvánhoz

1. hallé szelasszié, etiópia császára, táviratban mondott köszönetet dobi istvánnak, az elnöki tanács elnökének etiópia nemzeti ünnepe alkalmából kifejezett jókívánságaiért./mti/

bb 63. megnyílt a magyar népművészet című kiállítás

k bi/tr szb sr

1963. augusztus 2.

pénteken délután a műcsarnokban megnyílt a magyar népművészet című kiállítás. a tárlat a magyar népművészet legszebb alkotásait, több évszázad népi alkotóművészetének gazdag anyagát mutatja be. jelentőségét ortutay gyula akadémikus, a hazafias népfront országos tanácsának főtitkára méltatta megnyitó-beszédében. /mti/

17.36/ szb

-34-

bb 64. váratlanul szubtrópusi levegő érkezett: nagy zivatarok, felhőszakadások a duna-tisza közén és somogyban - a fülledt meleg és a „zivataros hajlam,, tovább tart

1 cs/tm szb ká

1963. augusztus 2.

az új felmelegedést elindító száraz, kontinentális légtömeg-re csütörtökön dél felől váratlanul érkezett szubtrópusi levegő siklott fel. a magasban kicsapódó nagytömegű vízpára az ország nagy részén erős, helyenként felhőszakadászerű zivatarokat, majd csendes esőket okozott. a meteorológiai intézet központi előrejelző osztályára érkezett jelentések szerint csütörtökön délutántól péntek reggelig a duna-tisza közén, valamint a dunántul déli területein rossz eloszlással átlagosan 8-16 milliméter csapadék hullott. nagykovácsi, tab és lengyel környékén 30-37, kaposvárott 57, siklóson 44, kiskunhalas és tompa község határában 49 milliméter eső zuhogott alá rövid idő alatt. budapesten csütörtökön a késő esti óráktól pénteken 10 óráig meg-megújuló kisebb zivatarok voltak, a csapadék azonban a kerületek többségében még a 10 millimétert sem érte el. a dunántul nyugati szegélye, az északi hegyvidék és a tiszántul csaknem teljesen száraz maradt. a zivatarfront kialakulása és a csapadék eloszlása erősen hasonlított a vasárnapira, de most kisebb területek kaptak kiadós esőt. az erős zivatarokat szélvihar kísérte.

a pénteki időjárást a fülledt meleg jellemezte. a hőmérsékleti maximumok a dunántulon 26-30, az alföldi megyékben 30-32 fok között alakultak ki. miskolcon 33 fokig emelkedett a hőmérséklet, de már a délutáni órákban erős zivatart jelentett a megfigyelőállomás. a levegő relatív páratartalma 24 óra alatt több mint kétszeresére nőtt, s még csütörtökön a délutáni órákban is 57 százalékot mértek, vagyis a levegő minden kilójában a normálisnak számító 6 gramm helyett 13 gramm vízpára „zsufoldott,,.

a meteorológusok szerint 2000 kilométer körzetben most mindenütt normálisan meleg, nyári idő uralkodik. az időjárás „zivataros hajlama,, arra mutat, hogy bár szombaton előreláthatólag a péntekihez hasonló hőmérsékleti maximumok alakulnak ki, aránylag gyorsan és váratlanul képződhetnek újabb zivatargócok./mti/

17.48/gy

- 35 -

bb 65. halált okozott a gondatlanság

vid lv/tm-lm sr

1963. augusztus 2.

halálos kimenetelű közlekedési baleset történt pénteken sopron határában. torma róbertné 27 éves soproni lakos a 85-ös számú közúton kerékpározott. mögötte harry köster nyugatnémet állampolgár autójával igyekezett győr irányába. az autós mintegy 50 méternyire a kerékpárostól, kürtjelzést adott és az ut bal- oldalára hajtott előzés céljából. amikor 15 méterre megközele- tette tormánét, a fiatalasszony minden jelzés nélkül hirtelen a gépkocsi elé kanyarodott. az autóvezető már nem tudta elkerül- ni az összeütközést. torma róbertné kórházba szállítás után meghalt. a rendőrség megállapítása szerint a szerencsétlen asszony halálát gondatlansága okozta./mti/

--

bb 66. kiállítás nyílt románia építészetéről

ik sb/ sze-lm bs

1963. augusztus 2.

a magyar építőművészek szövetségének puskin utcai székházá- ban pénteken délután kiállítás nyílt románia építészetéről. a bemutatón megjelent dr. szabó jános építésügyi miniszterhelyettes. ott volt r.m. asteleanu, a budapesti román nagykövetség első titkára és a nagykövetség több munkatársa, továbbá a román építők szakszervezetének magyarországon tartózkodó küldöttsége. farkas ipoly, a magyar építőművészek szövetségének vezetőségi tagja méltatta a kiállítást, amely csaknem ötven tablón mutatja be a baráti románia új városrészeit, kulturális, ipari és mező- gazdasági központjait.

az érdeklődők augusztus 18-ig tekinthetik meg a bemutatót./mti/

--

bb 67. átépítik a soproni liszt ferenc művelődési házat

vid lv/tm-lm sr

1963. augusztus 2.

a soproni liszt ferenc művelődési házat néhány hónappal ezelőtt a födém szerkezetek gombásodása miatt lezárták. pénte- ken építészeti és művelődési szakemberek előtt perczel dénes, az ém középülettervező vállalat tervező mérnöke ismertette a művelő- dési ház rekonstrukciós programját. az átépítés után, az ország egyik legszebb és legkoszoruibb „kulturkombinátja,, lesz a soproni liszt ferenc művelődési ház./mti/

--

18.34/a

- 36 -

bb 68. károkat okozott a zivatar szabolcsban

vid tm-lm hk

1963. augusztus 2.

sűrű jégesővel kísért zivatar vonult át szabolcs-szatmár megyén pénteken a délutáni órákban. nyiregyházán 60-80 kilomé- teres sebességgel száguldott a szél. a város utcáin az alacsony építésű házak pincéit elárasztotta a víz. a tűzoltóság azonnal a lakosság segítségére sietett.

kárt okozott a zivatar a nyiregyházi ságvári termelőszövet- kezeten is, ahol 100 hold dohányt, 51 hold gyümölcsöt, 100 hold konyhakertet tépázott meg a sűrűn hulló, mogyorónagyságu jég. a megyében mintegy hat kilométeres sávon végigvonuló ziva- tar csaknem 30 termelőszövetkezet határát érintette. a kár megállapítását mindenütt megkezdték./mti/

--

bb 69. időjárásjelentés

tm/lm

1963. augusztus 2.

a meteorológiai intézet jelenti augusztus 2-án, pénteken 19 órakor:

meleg idő

várható időjárás szombat estig: felhőátvonulások, néhány helyen eső, zivatar. mérsékelt szél. a zivatarok idején szélerősödés. várható legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton 28-32 fok között./mti/

--

19.25/a

- 37 -

me

me

bb 70. fogadás a jugoszláv nagykövetségen

t sr/tm-lm hr

1963. augusztus 2.

mirko tepavac, a jugoszláv szocialista szövetségi köztársaság budapesti rendkívüli és meghatalmazott nagykövete pénteken este fogadást adott abból az alkalomból, hogy véglegesen elhagyja állomáshelyét. a fogadáson megjelent kisházi ödön, az elnöki tanács helyettes elnöke, péter jános külügy-miniszter, kossa istván, közlekedés- és postaügyi miniszter, lévárdi ferenc nehézipari miniszter, nagy józsefné könnyüipari miniszter, dr. nezával ferenc, igazságügyminiszter, továbbá politikai, gazdasági és kulturális életünk számos más képviselője. ott volt a fogadáson a budapesti diplomáciai képviseletek számos vezetője és tagja.

a fogadás szívélyes légkörben zajlott le./mti/

v é g e

- 38 -

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 6-7. Telefon: 159-490, 259-490

A szerkesztésért és kiadásáért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1963. augusztus 3.

bb 1. trópusi klíma a ganz-mávag-ban - tíz évet öregedett, mégis csillog az új erzsébet-híd zománca

i sl/tr-lm vg

1963. augusztus 3.

a ganz-mávag kutató laboratóriumába különleges klíma-szekrények formájában bevonult a szahara forrósága, a trópusok nyomasztó levegője, a tengerek sós párája és nullámverése. a klíma-szekrényekben előidézett mesterséges forróság, gőz, gáz és sugárzás az első állomás, ahol a gyár gépeinek szigetelésére és festésére használt anyagokat kipróbálják. az új alapozó festékekkel, vagy zománclakkal bevont próbalemezeket 90 fok melegre hevítik, máskor 15 fokra hűtik, a levegőt felváltva, párával telítik, vagy kiszáritják, a próbaanyagot tengervízbe áztatják, vagy sópermettel árasztják el. a festéket, vagy szigetelő anyagot kéndioxid, kénhidrogén, ibolyántúli sugarak bebocsátásával és még sok egyéb módon a legkülönfélébb próbának vetik alá.

a ganz-mávag trópusi próbáin legújabbán több újfajta festéktípus is átesett, s legtöbbszörük pompásan megfelelt a követelményeknek. az új tixolin alapozó festék, amelynek az az előnyös tulajdonsága, hogy sürítve is forgalomba hozható, felhígítás után mindenfajta trópusi próbát kiállt, s így nincs akadálya az üzemszerű gyártásnak. a rapid-nevű, gyorsan száradó minium-festék ugyancsak állta a megpróbáltatásokat. az egyik legutóbbi kísérlet a főváros lakosságát is közelről érinti, mert ezúttal az új erzsébet-híd durol-nevű zománclakkja került a vizsgálódás középpontjába. a galambszürke festék a forróságot, a gázt, a kvarc-sugárzást, a tartós nedvességet és a sópermetet egyaránt kibirta, az egyhónapig tartó próbák alatt annyit öregedett, mintha a szabadban tíz éven keresztül érték volna az időjárás kellemetlenkedései, csillogásából azonban semmit sem veszített. a szakemberekből álló bizottság a durol-zománccot választotta ki az erzsébet-híd festésére, s a körülbelül 30 tonna zománccanyag gyártása néhány hónappal a festés megkezdése előtt indul meg a lakk- és festékipari vállalatnál./mti/

-i-